

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára **10 kr.** | Megjelen minden **kedden és pénteken.** | Egyes szám ára **10 kr.**

Gubóbevéltás évadjában.

— Nyilt szó Bezerédj Pál kormánybiztos urhoz. —

armegyeszerte javában folyik a gu-
 bóbevéltás. Kocsi kocsi ér s a
 szegénység ünnepi lelkesedéssel
 siet oda, ahol a legszűkebb kere-
 setű évadot legjobban jutalmazták.

A szegény nép kereső-képes-
 ségének ilyen olcsó uton való fokozása, öröme
 szolgál mindenkinek, de első sorban boldogíthatja
 azokat, akik a selyemtenyésztés divatba hozatala
 körül oly sok jóakarattal és buzgalommal fára-
 doztak.

Bács-Bodrogh vármegye az első sorában
 volt, midőn fölismerve ezen házi iparág fontossá-
 gát, sietett szabályrendeletileg kezükre jární mind-
 azoknak, akik a kezdet nehézségeivel szemben is
 jó példával kívántak előre menni.

Másodsorban örülhetnek e páratlan és korai
 siker fölött a néptanítók, köztük kivált a selyem-
 termelési biztosok, mint akiknek alkalmuk nyílt
 a nép legelső rétegeiben is elhínteni azt a tuda-
 tot, hogy munka és életrevalóság mellett, a mai
 nehéz viszonyok között is, lehet boldogulni.

De az öröm és siker öntudatának orszlán-
 része mindenesetre azé a párját ritkító férfiú,
 aki ezen ügyben önzetlenségével csodákat művel
 és hasonlíthatlan ügyszeretettel intézi Szegszádról
 e nagy fejlődésnek indult keresetág népszerűsítését.

Értjük Bezerédj Pál selyemtermelési kor-
 mánybiztos urat.

Bocsásson meg szerénysége ezen nyilvános
 elismerésért, melyet nem hogy keresne, hanem
 kerül, és engedje meg, hogy a nagyszerű kez-
 detnek méltó folytatását kívánva, egy kapcsola-
 tos körülményre irányítsuk figyelmét.

A selyemtermelés fejlődése és jövője az eperfa
 szaporításával elváhatatlanul kapcsolatos. És e
 részben eddig jóformán csak a létező eperfa-anyag
 felhasználása részesült figyelemben. Annyit min-
 denesetre mondhatni, hogy az eperfatenyésztés
 nem halad karöltve a petekiosztás arányaival.
 Mert a termelők számban és termelésben szapo-
 rodnak, haladnak; ellenben az eperfák lelketlenül
 rongáltaknak és a mostani emberöltő a Bach-kor-
 szak ültvényein tobzódik, anélkül, hogy azéhoz
 hasonló buzgalommal törekednék a jövő nemze-
 dék érdekeiről gondoskodni.

Leirtuk már máskor azt a vandalizmust,
 mellyel a jelennek élő tömeg rongálja, de nem
 ilteti az eperfákat s hasonlít az olyan gazdához,
 aki egy vesepcsenyéért ledöfi a tejelő tehenet.

E jelenségnek nem szabad így maradni!

Minden falunak van hasznosítatlan kül- és
 belterülete. Ezeket be kellene fásítani. És e rész-
 ben a papiroson keveset, az életben jóformán
 semmi haladást nem látunk.

Másodsorban fegyelmezni kellene a termelő-
 ket, beosztani őket pártasságokba, hogy egy fe-
 lelős vezetőnek felügyelete alatt, meghatározott
 napi órákban és csak a kijelölt helyeken szed-
 hessenek levelet. Mert ha tovább is így megy,
 hogy a lányok és asszonyok levelésnek, az em-
 berek pedig ugyanaddig tűzrevalót szednek az
 eperfáról: az nemsokára kisenyved és megszűnik
 a rablógazdaság vandalizmusa alatt haszonhaj-
 tóvá lenni.

Legyen szives a kormánybiztos ur e részben,
 ha nem személyesen, hát hiteles szakközegei út-
 ján az eperfák mostani kinézéséről meggyőződést
 szerezni, hogy adatainkat aláírassa.

És ha aláírandotta, hasson oda minden erő-
 vel, hogy az illetékes hatóságok már most jöveve
 megtegyenek mindent, egyrészt a meglévő eperfák
 lehető védelmére, másrészt az újabb faültetések
 biztosítására. Mert ha ez meg nem történik, a
 selyemtenyésztés egypár év múlva az általános
 felkarolás dacára is ott lesz, ahol volt évek előtt,
 mikor Önagysága kezébe vette.

A legalkalmasabb iskolai jutalmak.

A tanév berekesztése alkalmából azt a helyes és méltányolandó szokást követik iskolai hatóságaink, hogy az év folyamán kiváló szorgalmat tanúsító tanulók közt jutalomtárgyakat osztanak szét. E tárgyak rendeltetése, hogy egyrészt a kitüntetett ambícióját kielégítsék és további kitartásra sarkalják, másrészt pedig társait hasonló törekvéseire és nemes versenyre buzdítsák.

A jutalomtárgyak helyes megválasztása azonban épp oly lényeges, mint maga a jutalmazás ténye s misem képes veszélyeztetni a kitűzött célt, mintha az iskolai érdemek elismerése oly alakban történik, mely az észszerű elvekkel ellenkezik, s a mely talán az ellenkező eredményt képes előidézni, mint a melyet a kitüntetéssel elérni szándékoztunk.

Egyes iskolákban újabb azon eljárást követik, hogy a szorgalmas tanulóknak szánt jutalmakat postatakarékpénztári betétkönyvecskék alakjában osztják szét. — Ez újítást a legmelegebben üdvözölhetjük. — Az ily postatakarékpénztári betétkönyvecske a takarékoság erényének symboluma, s mi sem kívánatosabb, mint ez erényt már jó korán az ifjuság lelkébe belecsepegtetni s így előkészíteni oly tulajdonság gyakorlására, melynek az életben kitűnő hasznát vehetik. Az iskolai takarékpénztárak létesítésének egyik főindoka mindenütt azon törekvésben keresendő, hogy az ifjuság még az iskolában tanulja meg a takarékoságot ismerni és elsajátítani; s így látjuk, hogy ez intézményt mint a pedagógiai rendszer egyik kiegészítő alkalmat tekintik és alkalmazzák. Vannak ugyan sokan, akik részben az iskolai takarékpénztárak körül követett eljárásnál, részint más okoknál fogva az intézményt nem tartják a helyes pedagógiai elvekkel összeegyeztethetőnek, de nem hisszük, hogy még azok is megtámadni volnának hajlandók magát az elvet, t. i. a takarékosági szellem emelésének és fejlesztésének szükségét. Az iskolai takarékpénztárak legnagyobb ellenségének se lehet kifogása az ellen, ha ily takarékpénztári könyvecske a tanév végén és az érdemek jutalmazása fejében adatik. Mert e betétkönyvecske nem pusztán jutalom s pedig oly jutalom, mely nem törekény játékszer vagy üres tartalmú képeskönyv, hanem a reális élet oly tárgya, mely természeténél és tartalmánál fogva a jutalmazott előtt megérezkítse a takarékoság eszméjét, és e felett való komolyabb elmélkedésre és ennek alapján gyakorlatban való érvényesítésre rábírja, mert egészen biztosra vehető, hogy az ily jutalomban részesült tanuló gyarapítani is fogja betétösszegét.

E helyes szempontok vezérelték közoktatásiügyi lelkes miniszterünket, midőn a közmunka- és közlekedésügyi miniszter ur kezdeményezésére a magyar postatakarékpénztárra idejekorán felhívta a hatásköre alá tartozó nevelésügyi tényezők figyelmét s a midőn újabb is az illetékes iskolai hatóságokat annak a célszerűségére figyelmeztette, hogy az iskolai jutalmakat lehetőleg postatakarékpénztári betétkönyvecskék alakjában nyujtsák az arra érdemes tanulóknak. S hogy a miniszter ur üdvös intenciói a gyakorlatban megvalósíthatók legyenek, a kir. postatakarékpénztár igazgatója külön rendeletben utasította a közvetítő postahivatalokat, mikép a kitűzött cél elérésében segídkezzenek.

Maga az eljárás igen egyszerű: az iskolai hatóság vagy tantestület által megbízott tanító a jutalmazásra szánt összegeket a közvetítő hivatalnál már előzetesen lefizetvén, a betétkönyvecskék ezen összegekről — mint első betétekről — a tanító által kijelölt névre állíttatnak ki, a betétkönyvecskék törzs- és nyilatkozat-lapjain azonban az aláírásra szánt hely üresen hagyatik. Az így kiállított betétkönyvecskék az illető tanítónak átvételi elismervény ellenében kiszolgáltatnak, mely elismervényen minden egyes betétkönyvecske száma, az első betét és a megjutalmazandó neve pontosan kitüntetendő. Az átvevő tanító köteles azután gondoskodni arról, hogy a betétkönyvecskék törzs- és nyilatkozat-lapjai a jutalmazottak

által akkor, a midőn azok nekik kézbesítettnek, aláírassanak s a személyazonosságra vonatkozó, esetleg még hiányzó adatok is kitöltessenek, míg a kivágott nyilatkozat-lapok az átvételi elismervény ellenében a közvetítő hivatalnak lesznek át-
 szolgáltatandók.

Látni való, hogy a postatakarékpénztár szervezetébe nagyon is beilleszthető a betétkönyvecskék kiállításának ez a módja, mely egyszersmind cáfolatúlag szolgál azon tévhitnek, mintha a postatakarékpénztári intézetbe való beléphetés feletlebb meg volna nehezítve. Tekintve ezen körülményt s főleg a kitűzött nemes célt, bizvást remélhető, hogy iskolai hatóságaink az év folyamán magukat kitüntető nevendékek szorgalmát már ez idén a postatakarékpénztári betétkönyvecskék ép oly alkalomszerű, mint hasznos ajándékával fogják megjutalmazni.

Hirek.

A „Bácskai Jó Szív“ által Zomborban, folyó hó 2-án rendezett közvacsora tisztajövedelme, a végelszámolás szerint, kitesz: **3333 forint 14 krajcárt, 1 darab 20 frankos, 3 darab 10 frankos magyar aranyat és 6 darab es. kir. aranyat.** Mely összeg folyó hó 20-án a „Jó Szív“ központi bizottsága pénztárának Budapestre posta útján elküldetett.

A „Bácskai Jó Szív“ végrehajtó bizottságához újabb a következő pénzbeli adományok folytak be, u. m.: Hegger József (Csonopla) 4 frt, Grünhut Samu (Ada) 1 frt, Kaszap Gábor (Ada) 50 kr, Eremita Bogolyub Jó Szívért 80 kr, Jámor Pál (Szabadka) Jó Szívért 1 frt 50 kr, Basch Károly (Csantavér) Jó Szívért 80 kr, Több karavukovai lakos által Jó Szívért 30 kr.

Stefánia főhercegnő a napokban keresztül utazott Zomboron udvari különvonattal.

Kinevezés. Ófelsége a király Válics János bácsmadarasi plébánost a kalocsai főszékesegyház tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

Széchenyi Tamás t. szolgabíró, törvényszéki elnökünk fia, szombaton nyert jogtudományi oklevelet a budapesti egyetemen.

Juniális. Az ó-kanizsai ipartestület irodájának bebutorozása és a szegénysorsu iparos tanulóknak rajzeszközzel való ellátása céljából Nagy Lajos vendéglős kethelyiségében f. é. jun. 17-én kedvező idővel igen sikertűlt juniálist rendezett a szegedi polg. dalkör 28 tagjának az alelnök, Privári titkár, Menner János karnagy urak vezetése alatti szives, díjtalan közreműködése mellett. Reggeli 6 órakor Nagy Lajos ipartestületi elnökkel az élén nagyszámú közönség vonult ki a háromszíni zászló alatt a gőzhajó állomáshoz a két helybeli, ez alkalomra egyesült trombitás zenekarral, a kedves vendégek fogadására, kik pont 1/2 7 órakor megérkezve Nagy Lajos elnök által üdvözöltetett. Mire a dalkör érdemében megüszült alelnöke választott, megköszönve a nem remélt szives fogadtatást, kijelentve, hogy ami tőlük tellett azt a legnagyobb szíveséggel tették és teszik. A kölcsönös üdvözlések és bemutatások után a zenekar lelkesítő hangjai mellett vonult zászlójuk alatt a dalárok az utközben mindinkább nagyobbodó tömeg által kísérvé Nagy Lajos vendéglőjébe villásreggelire, azután pedig az előkelőbb házakhoz elszállásoltattak. 1/2 9 órakor körutat tettek a közönségben, megtekintve a nagyvendéglő dísztermét is, melyről a legnagyobb elismeréssel szóltak, s a népkertet. Este 7 órakor kezdetét vette az ünnepély, melyre a valóban pompás idő oly közönséget csábított, ami szinte hihetetlennek tetszett. 1/2 8 órakor már oly nagy volt a zsúfoltság, hogy a szó szoros értelmében alig lehetett mozogni. Helyet kapni valósgos küzdelembe került. A ki ételhez, italhoz akart jutni, annak meg plane könyörögni kellett: „Kedves T. nagysám, kérem könyörüljön rajtam, különben éhen-szomjan halok!“ Egyik kollégám, dacára demosthenesi ékesszólásának, melynek tárgya a stult esibe vala, sikertelenül könyörgött, remélt és várt. Különösen nagy hatást szült: „Ha meghalok“ Simonfától, „Lágyan cseng“ Schubertől és „Zengjen a dal“ Hubaytól, melyek viharosan megtapsoltattak és megújráztattak. Előadták még: „Viharban“, (Dürner), „Rajta társak“ (Huber), „Dalke-ringó“ (Abt) c. darabokat. Felváltva ének és tánc követték egymást és ez így tartott volna végnélkül, hanem egyszerre csak kivirradt s a jelenlevők többsége szégyenkezve vonult haza; míg a minoritás együtt maradt 1/2 10 óráig, a mikor is a kedves szegedi fülmiléket a gőzhajó-állomásra kísérté. Az összes bevétel 230 frt, melyből tisztán megmarad 140 frt.

Ujvidéken a magyar főgymnasiumban hétfőn s kedden folyt le az érettségi vizsgálat, a tankertületi főigazgató ur elnöklete alatt. 11 közül egy jelesen érett lett, egy egy évre, három javító vizsgálatra utasítottat, hatan pedig egyszerűen érettnak nyilvánítottak.

A bajmoki ifjuság folyó hó június 9-én az árvízkarosultak segélyezésére, szépen sikertűlt, fesztelen jókedvű táncmulatságot rendezett, Lichtneckert Antal

szépen díszített vendéglőjében. A multság várakozáson felül sikerült volna, ha a multság kezdetekor történt menyörgés és villámlás attól többeket vissza nem riasztott volna. Dacára azonban a kedvezőtlen időjárásnak, szép számmal jelentek meg és a tiszta jövedelem 14 frt 90 krt tesz ki. Felülfizettek: Pfeiffer Pál 80 kr., Budanovits Árpád hely. jegyző 80 kr., Kiss Pál 60 kr., Ifj. Wolf Antal 60 kr., Lichtnecker János 60 kr., Tóth Lajos 60 kr., Tóth István 60 kr., Tóth Julianna 60 kr., Schossberger Simon 60 kr., Kohn Samu 60 kr., Grebintzky Mór 60 kr., Joachino Albert 60 kr., Pénzes István 60 kr., Flüstös Ferenc 60 kr., Rieckert Lőrinc 60 kr., özv. Türkl Dávidné 60 kr., Tóth Dániel 60 kr., Veréb Antal 40 kr., özv. Zilzerné 40 kr., Ifj. Rieckert István 40 kr., Ifj. Wolf János 30 kr., Hajnal Katalin 20 kr., Mank József 20 kr., Graner György 20 kr., Zigler Adolf 20 kr., Töröki József 20 kr., Szűcs Mihály 20 kr., Szekenderovits Lajos 20 kr., Schossberger Márk 20 kr., Pomothy Ferenc 20 kr., Freund Mátvás 20 kr., Jermi Pál 20 kr.

Hymen. Ns.-Militicsről írják: Fehérvári Németh Simon vasuti állomási főnök, ki rövid ittléte alatt egy följjebbvaló, mint a nagy közönség elismerését általánosan kiérdemelte, e hó 25-én vezeti oltárhoz Vidákovits Alajos főtanító ritka szép leányát, Etelka kisasszonyt.

Körrendelet. Kérdés merül fel az iránt, vajjon a külföldön lőtt vadak behozatala és árusítása az 1883. évi XX. t. e. szempontjából mennyiben képez kihágást; tudomás s illett közegeknek megfelelő értesítése végett ezenel kijelentem, hogy külföldön elejtett oly vadaknak a vadászati jogról szóló törvény 9-ik szakaszában körülírt tilalmi időben való behozatala és árusítása, melyek az országban honosak, tekintet nélkül arra, vajjon külföldön az ott fenálló szabályok szempontjából tilalmazott időben lövették-e vagy nem, az idézett törvény 31-ik §-ának hatálya alá eső büntetendő kihágást képez, ellenben oly külföldi vadaknak behozatala és árusítása, melyek az országban nem honosak és így a vadászati jogról szóló törvény rendelkezései által nem érintettek, tiltott cselekményeknek nem tekinthető. Budapest, 1888. évi június hó 5-én. A miniszter helyett: Lukács György s. k., államtitkár.

A helybeli izr. népiskolában az évről vizsgák f. hó 24-én és 25-én naponként délelőtt 9-12-ig tartanak meg, és pedig az 1-ső napon az I. s II., a következő napon az III. és IV-ik osztályban.

Mérsékelt menettéri jegyek kiadása Péter és Pálkor. Péter és Pál ünnep alkalmából f. é. június hó 28-án a m. kir. államasutak központi hálózatának összes állomásairól (kivéve a budapest-bánhidai, budapest-lőrinc, budapest-horti, budapest-tápiógyörgyei és budapest-szabadszállási vonalrészek állomásait) 50%-kal mérsékelt II. és III. oszt. személyvonatu, 10 napig érvényes menettéri jegyek adatnak ki Budapestre a fentemlített napon közlekedő valamennyi személyszállító vonathoz — gyors és expresszvonatok kivételével — valamint a Budapestre csak június hó 29-én reggeli órákban érkező személy-, egyes és omnibuszvonatokhoz. A visszautazás bármely személyszállító vonattal, gyors- és expresszvonatok kivételével, bezárólag július hó 7-ig történhetik. A miskolc-füleki, bánréve-dobsinai és feledtiszoli szárnyvonalak állomásain kiadandó menettéri jegyek visszautazás alkalmával a hatvan-miskolci utirányon át, valamint a tövis-predeali vonalrész állomásairól, Nagyváradon át szóló jegyek visszautazásnál Aradon át is érvényesek. Ugyanazon alkalomból Budapestről Bruckon át Bécsbe, valamint viszont is fognak 10 napra érvényességi menettéri jegyek kiadni következő mérsékelt árakon: II. oszt. 13 frt 50 kr. III. oszt. 9 frt 40 kr. megjegyezvén, hogy a Budapestről Bécsbe szóló menettéri jegyek június 28-án 10 óra 30 perckor este, a Bécsből Budapestre szólók pedig a 11 óra 10 perckor este induló személyvonathoz adatnak ki, mely jegyekkel a visszautazás bármely személyszállító vonattal, gyors- és expresszvonatok kivételével, szintén bezárólag július hó 7-ig történhetik. Gyermekre nézve következő kedvezmények engedélyeztetnek: Két 10 éven aluli gyermek számára az illető kocsiosztályra szóló egész menettéri jegy váltandó. Egy ily gyermek a II. osztályban egy egész III. oszt. menettéri jeggyel utazhatik. A III. osztályban egy gyermek felnőtt kísérőjével együtt egy egész II. oszt. menettéri jegy váltása mellett utazhatik. Podgyászszabadsúly nem engedélyeztetik.

Százezer frankot nyert. Maglits István helybeli szatócs és gabnakereskedő a szerb sorsjegyek legutóbbi húzásán százezer frankot nyert.

Szarvast fogtak hosszas hajszá után az obzir-biliti szállások között folyó hó 19-én az ott dolgozó földművesek. A szepen kifejlesztett három éves hímszarvast árverésen Fernbach Bálint vette meg 20 frtért.

Körrendelet. Noha már szabályzatilag határozottan kimondott, hogy az 1885. évi február hó 14-én 9389. sz. a. kibocsátott itteni körrendelettel valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság, valamint a fővárosi rendőrség főkapitányságához megküldött toloncsabályzat 31-ik §-ában megállapított költségek megtérítésére fog kötelezteni: mégis gyakran és ismételtelen előfordult azon eset, hogy az illető hatóságoktól, illetőségi kérdésekre, a fővárosi rendőrség toloncsabélyosztálya csupán többszörös megkeresés és szorgalmazás után nyerhetett választ, mi a tolonchivatalt megbírhataln munkával terhel. A fővárosi rendőrség fogháza és toloncsabélyosztálya újabb, a modern igényeknek teljesen megfelelőleg, célszerűen berendeztetvén, illetőleg szerveztetvén: figyelemztetni kívánom a törvényhatóságokat, hogy a fővárosi rendőrségi fogház- és toloncsabélyosztálynak a fővárosi toloncsabélyosztályra vonatkozó megkereséseinek késedelmes elintézése folytán felmerülő toloncsabélyosztályi költségek, a toloncsabélyosztály fentebb idézett szakaszai alapján, ezenül minden egyes esetben feltétlenül be fognak hajtani, nem pedig, mint eddigéig történt, csupán feltűnő és hosszadalmas mulasztások esetén, minthogy az ily megkeresések körül folyton tapasztalt mulasztások és késedelmeskedések a fővárosi toloncsabélyosztály rendes és pontos ellátására gátló befolyással vannak. Felhívom tehát a törvényhatóságokat, hogy az e részben illetékes hatóságokat és közegeket, egyfelől az ügymenet gyorsítása, másfelől a felesleges kiadások lehető mellőzése érdekében szigorú felelősség terhe alatt, a legnagyobb pontosságra és lehető gyors intézkedésre utasítsa. Budapest, 1888. évi május hó 27-én. A miniszter helyett: Beniczky s. k., államtitkár.

Közvacsora. Zombor szab. kir. város tisztikara folyó hó 23-án, szombaton este a Sikarában közvacsorát rendez.

Lódíjazás. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület f. évi június hó 29-én (Péter-Pál napján) Rigyicán lótenyésztési jutalomdíjazást tart, mely alkalommal a következő díjak lesznek kifizetve: I. Sikerült szoposésikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak s jó tenyészkancák kellékeivel bírnak. Első díj 80 frank aranyban, második díj 60 frank, harmadik díj 50 frank, negyedik díj 40 frank, ötödik díj 30 frank, hatodik díj 20 frank, hetedik díj 20 frank aranyban. — II. Minden tekintetben kitűnő ménék és 1-3 éves ménésikók számára. Első díj 60 frank aranyban, második díj 50 frank, harmadik díj 40 frank, negyedik díj 30 frank, ötödik díj 20 frank aranyban. — III. 1-3 éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek. Első díj 40 frank aranyban, második díj 30 frank, harmadik díj 20 frank, negyedik díj 10 frank aranyban. — E díjakra pályázhat minden bács-bodroghvármegyei tenyésztő, ha szabályszerű bélyegtelens bizonyítvánnyal igazolhatja, hogy a szoposésikóval bemutatott anyakancák a csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig, hogy a ménék és 1-3 éves csikók az ellés idejében birtokában volt anyától származik és általa neveltek. Ha valamely tenyésztő a nyert aranydíjat a közügy érdekében a helyszínen utólag pályázat alá kívánna bocsátani, egy kitüntetésül a díjak szertartozatos osztályozott díszoklevelet fog kapni. Az angol telivér lovak tulajdonosai, nemkülönben vagyonszármazók csupán díszoklevelekre tarthatnak igényt. A bemutatott lovak megbírlását, valamint az odaítelt díjak kiosztását a bács-bodroghvármegyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztálya eszközöli. A pályázók kötelesek a kijelölt nap reggeli 7 órájáig a helyszínen lovaikkal megjelenni. A lovak összeírása után utólagosan jelentkező pályázók nem vétnek fel. Kelt Zomborban, 1888. június hó 18-án. Schmausz Endre, elnök. Rombay Dezső, titkár.

A lókitvétel korlátozó intézkedések megszüntetése. A pénzügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki, a lókitvétel korlátozó intézkedések megszüntetése tárgyában: A minisztertanács határozata folytán s egyetértőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyióságok és országok es. kir. kormányával, valamint a Bosznia és Hercegovina igazgatásával megbízott közös pénzügyminiszteriummal, s mindennemű lovaknak az osztrák-magyar monarchiából, nemkülönben Boszniából és Hercegovinából való kivitele iránt 1887. évi július hó 11-éről rendeletekkel fennállott korlátozások megszüntetnek. Ennek folytán mindennemű lovaknak külföldre való kivitele újból megengedtetik s mindazok, akik az idézett rendeletek értelmében lovakat határszéli forgalomban vagy ideiglenes használatra — azok visszahozatalának kötelezettsége mellett — külföldre küldötték, ezen kötelezettség alól fölmentetnek. Ezen rendelet azon naptól kezdve lép hatályba, a mikor az a vámhivatalok tudomására jutott. Egyben azonban utasítattunk a vámhivatalok, hogy a kivitelben kezelt mindennemű lovakról minden hó végével külön kimutatást terjesszenek föl közvetlenül a pénzügyminiszteriumhoz.

Karnász István zombori mészáros kocsijával elgazolta Vueskovits Milosné leányát, Vueskovits Perszát.

Elvi határozat iparügyekben. A kereskedelemügyi miniszterium egy felmerült eset alkalmából mint harmadfoku iparhatóság a következő határozatot hozta: Az ipartörvény 156. §. a) pontja alapján nem bünthető és az ipartörvény 50. §. a) ellen kihágást nem követ el azon iparos, ki árut megrendelés folytán visz a bevételhez. A megrendelőnek nem kell szűkségekben az áru bizonyos meghatározott mennyiségére vonatkoznia, hanem szólhat a megrendelés egész általánosságban is és a megrendelés tényén nem változtat azon körülmény, hogy a megrendelő a mindenkori szállítással csak a napi szükséglet mérvének megfelelő áru mennyiséget vesz át. Az ipartörvény 50. §-ának behozatott megkezdés esetén az illető iparos az áruszállítástól eltiltható ugyan, de kihágásáért felelősségre nem vonható.

Juniális. A helybeli kereskedő ifjak által folyó hó 24-én vasárnap, a Sikarában rendezendő juniális, tekintve a rendező bizottság buzgóságát s az eddigi előkészületeket, fényesen ígérkezik. A juniális, mely közbéllel és táncal lesz egybekötve, a talpalávalót Herzenberger bandája fogja szolgáltatni. Hiszik, hogy derék kereskedő ifjaink eme jótékony célú juniálisra egyike lesz a legsikerültebb multságainknak.

Harkányon a fűrdő vendégek 736, az átutazó vendégek száma mai napig 1845 személy.

Az iparostanulók magánvizsgálata. A vallás- és közoktatási miniszter a következő elvi kijelentést tette: A magánvizsgálás csak rendkívüli okok részletes bizonyítása után engedhető meg. A gimnázium, reál és polgári iskolák három alsó osztályát végzett tanulók sem menthetők föl az iparos iskolába járás kötelezettsége alól, hanem, miniszteri engedély alapján a tanulók az iskolák 2., 3. osztályába sorozhatók s csak kiváló képzettségük beosáthatók esetről esetre magánvizsgálata. A fölmentést a központi ipariskolai bizottság adhatja meg. Végül magánvizsgák csak a tanév végén tarthatók.

Az osztrák hitelrészvények június 15-iki húzása alkalmával az 50,000 frtos nyeresémet egy sorsjegytársaság nyerte meg, melynek egy ötvenedrészben, tehát a nyeresémből ezer forinttal Goldstein Mór zombori lisztkereskedő is része.

Nemes-Militicsen Kubatov Márton, egy eskórban szenvedő ember, fűrdés közben vízbe fullt.

Elvi határozatok iparügyekben. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter újabb a következő elvi határozatokat hozta: 1. A gyógykövés a patkolást iparszerűen csak iparigazolvány alapján üzheti, a katonai gyógykövés katonalovak patkolását iparigazolvány nélkül is eszközölheti. 2. Iparügyekben felmerülő vitás kérdések csak az iparhatóságok által fokozatosan történt megbírlás után vehetők harmadfoku felülvizsgálat alá.

Az aradi betörés. Aradon a Walfisch-féle bankházba a napokban fényes nappal ismeretlen tettesek betörték s nagyobb összeg pénzzel állottak odább. A zentai rendőrség a napokban két gyanus embert fogott el, a kiket az aradi betörés lopás gyanúja terhel. A két mákvirág Goldstein Rudolf, és Svarez Vilmos, az előbbi szegedi, a másik Szabadkára való. A két elfogottat a zentai rendőrkapitányság kihallgatta. Mindketten tagadják, hogy részt vettek a kérdéses betörésben s azt mondják, hogy alibit tudnak kimutatni arról, hogy akkor, midőn a betörés történt, merre és hol jártak. Goldstein azt

vallja, hogy ő Szegedről nemrég gyalog indult el a Bánáthba, s ott bejárt egy féltucat falut. Teával és szappannal kereskedett. Az uton csatlakozott hozzá Svarez Vilmos, a ki aztán a mozgó teakereskedés és szappangyárnál segédként szerepelt. Svarez ellenben azt vallotta, hogy Szegedről együtt indultak el s együtt áruzták az egész uton a szappant. Ez a két elterítés vallomás, és leginkább az, hogy az elfogatáskor nem akarták egymást ismerni, gyanusakká tette őket s minden tagadásuk dacára fogva maradtak. A zentai rendőrség átkísértette a két szappankereskedőt Szegedre, a további nyomozás megejtése végett. Szegeden különösen abban az irányban fogják a nyomozást folytatni, vajjon az aradi betörés idejében otthon voltak-e a jó madarak Goldsteint és Svarezot, mint a szegedi lapok írják, tegnapelőtt szabadon bocsájtották, mert alibit bizonyítottak.

Elvi határozatok iparügyekben. A munkáony megszerzésért nem az iparos-segéd, hanem annak munkaadója tartozik felelősséggel és az e tekintetben elkövetett mulasztás miatt az 1884. XVII. t. c. 157. §. a) értelmében csakis a munkaadó büntethető. (11779/ex 1888. IX. min. sz.) — A vármegyei számvevő uti költségei, melyek a szolgabírói székhelyeken levő iparjáromok megtekintése és a számvizsgálat teljesítése folytán felmerülnek, nem az iparalaphól térítendő meg. (63768/ex 1886. min. sz.) — Építési engedélyhez nem kötött munkálatok végzésére iparigazolványt nyerhetnek azok, kik két évi szakbavagó gyakorlatot tudnak igazolni. (10,228/1885. sz. rend.) — Építési engedélyhez kötött munkálatokra szóló iparendelőly kiadására a két évi szakbavagó gyakorlatnak kimutatása nem elegendő. (16871/ex 1887. min. sz. a.) — Az ipartestület saját tagjait és ezek segédeit hivatalos ügyben megidézheti. Az iparhatóság a megidézett pénzbírság kivására mellett is kötelezheti a megjelenésre. (16200/ex 1888.) — Az iparhatósági megbízott hivatalos eljárás alkalmával hatósági közegnek és eljárása hatósági eljárásnak tekintendő. (69966/ex 1885. min. sz. a.)

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási-társaság gőzhajóinak menettere 1888. évi március hó 25-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Bécsbe: naponta 9 óraker este. Első menet március 27-én. Felfelé: Bezdánból Zimony-Belegrádba: naponta 9 óraker reggel. Bezdánból Orsova-Galacig: szerdán, pénteken és vasárnap 9 óraker reggel.

Színházunkat a tél-évadra Ságly Zsigmond, helyben jól ismerős színigazgató vette ki s a szerződést tegnap délután alá írta.

Titelen gróf Leiningen Ármin elnökle alatt fényes Jó Sziv-ünnep készül.

Kinevezés. A hivatalos lap június 21-iki száma hozza: Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére, Széchényi Jenő tiszteletbeli kanonokot és nemes-militicsi róm. kath. plébánost, osztálytanácsossá kinevezem. Kelt Budapest, 1888. június hó 18-án. Ferenc József, Trefort Ágoston.

Vármegyénk ezen jeleséről a fővárosi nagy lapok a következő alkalmi adatokat közlik:

„A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban a katolikus ügyek intézésével megbízott osztály vezetőjévé a veszprémi püspökké kinevezett Hornig Károly báró helyébe osztálytanácsosi ranggal, Széchényi Jenő a kernyajai kerület országos képviselője, a nemes-militicsi plébános neveztetett ki. Széchényi Jenő 1887. év óta elnöke a képviselőház közoktatásügyi bizottságának, a képviselőháznak általánosan tisztelt s kedvelt tagja, aki Bácsmegye közelében jelentékeny szerepet játszott. Széchényi Nemes-Militicsen, Bácsmegyében született. Iskoláit Kalocsán, Baján és Pécsen végezte. 1857-ben szentelték fel áldozárrá a kalocsai egyházmegyében, 1864-ben Nemes-Militicsen a közbirtokosok, mint patronusok, 300 szavazattal plébánossá választották. 1874-ben a kalocsai székes káptalan tiszteletbeli kanonokává neveztetett ki. A parlamentben 1884 óta ül, mint a kernyajai kerület képviselője. 1887-ben ugyanott újra megválasztották. Plébánosi buzgó fáradozásának a nemes-militicsi egyház sokat köszönhet. Sokat tett a templom eszmosítására. Három elemi iskolát az összes tanzserekekkel sajátjából felszereltetett. Nemes-Militicsen község 3600 lakójának felérésre a dalmát bunyevác nyelvet beszéli, de Széchényi Jenő fáradozásai következtében ma már az összes iskolákban csakis magyar nyelven folyik a tanítás. 1876-ban a vallás- és közoktatásügyi miniszter a zombori kerület több községre nézve iskolálgatóvá nevezte ki. Bácsmegyében, évek hosszu során át, mint a közgazgatási bizottságnak, a fegyelmi választmány-nak, erdei kihágók felett II-od fokulag itélő bíróságnak, a gyámügyi felelősségi választmány-nak, a megyei állandó választmány-nak, a tisztviselői számonkérőszéknek, a bíráló bizottságnak tagja, valamint az állandó választmány alelnöke, a közegészségügyi választmány alelnöke s a megyei adófelszámolási bizottság alelnöke közmegelegedésre működött. Községében önszegélyző-egyesületet alkotott s annak élén évek hosszu során át mint elnök sikeresen működött, hivat megmentvén ezzel az uszorosok körme közül, a mért is igazi atyjokat, jóltevőjüket szerették s szeretik. A „Budapesti Közlöny“ mai száma közli kineveztetését arra a helyre, a melyről mint Hornig, Dulánszky, Hidassy példája mutatja, csak egy lépés a püspöki székhely.”

Ennyi sokoldalú helyi működés után biztosra vehetjük, hogy önagysága új magas állásában is megőrizi szűkebb hazája iránti becses rokonszenvét s így vármegyénk nagy hivatású kitünőségeinek száma az ország szívében egyvel szaporodik.

Irodalom.

Megjelent és beküldetett: „A hazai termékek állandó kiállításának katalógusa.“ Ebben több, mint 800 hazai cének készítményei vannak tájékoztatólag leírva, úgy, amint a kereskedelmi muzeumban azok felhalmozva vannak. E muzeumot a miniszterium tavallal állította, hogy így egyesek, mint a testületek szükségletük fedezésénél a hazai források felől tájékozva legyenek. A tárlat a városi ipariparkban van és 10,000 méter foglal el. Ajánljuk megtekintését mindazoknak, akik a fővárosban megfordulnak.

Az „Eredeti Magyar Daltár“ zenei folyóirat 6-ik száma változatos és gazdag tartalommal jelent meg Hoós János dévai áll. tan. képezdei zenetanár szerkesztésében. — Van a füzetben: 4 eredeti népdal, Szabados Géza, dr. Angyal Armand, Szt. Gály Gyula és Hoós Jánostól. — Van azonkívül egy műdal Kereszty Istvántól és egy ballada Gaál Ferencről, Jakab Ödön „Zug a tenger“ című költeményére. A melléklet Lavotta János „Ludulás Pannoniába“ című örökbeesü szerzeményét adja Zsadányi Armand kitérő hegedű átíratában. Az idei évfolyam eddig megjelent 6 füzete tartalmazott összesen 46 eredeti dalt énekekre és zongorára, 13 gyermekdalt és 3 hallgató magyart. Összesen tehát 62 darab szerzeményt, mely 2 füzert megrendelhető a szerkesztőségél s ugyanott a 2-ik félévre előfizetheti 2 firtal. Ez érdekes és lényegtelő folyóiratot melegen ajánljuk olvasóinknak.

Felhívás ily című munka II. kiadására: „A hitelmezés elemi.“ Irta és kiadja: Fonyó Pál. Egy éve nines még, hogy e mű megjelent, s mintán az utolsó példányig elfogyott, új kiadás vált szükségessé. Ezt főképpen azon körülmény okozta, hogy fokozatosan minden tanítóképző intézetben és papnöveldeben önállóan kezdik a hitoktatást előadni, s műveket kézikönyvként a mult évben is több ily tanintézet elfogadta és meghonosította. A hitoktatást végző papság is igen széles körben megrendelte azt, mi ismét annak jele, hogy a gyakorlatilag működő hitoktatók is útmutatást lelnek benne. A mű két részre oszlik. Az első rész: a hitelmezés kezeletéről, alanyáról és kezeletének szabályairól szól; a második rész: a bibliai történetek kezeletének, a katekizmus előadásának, a kath. szertartások és ünnepek ismertetésének, az egyháztörténet tanításának s a hitélet gyakorlásának részletes szabályait adja elő; míg a függelék kidolgozott hitelmezéseket és részletes tantervet nyújt a különböző tanfokokozatok számára. A mű 140 lapra, a függelék 60 lapra terjed, s augusztus hó elejéig meg fog jelenni hogy a jövő tanévben kézikönyvként mindenütt használhassák. Megrendelési ára mindössze 70 kr. lesz bérmentes széküldéssel pedig 75 kr. Könyvárusok és tanintézetek nagyobb megrendeléseknél 20% leengedésben részesülnek. Megrendelésnél legcélszerűbb a levelező-lap és postautalvány használata. — A gyors és hibátlan szállítás érdekében az utolsó posta és meye tiszta kiírását kérem. — Gyűjtőknek minden 10 példány után tiszteletpéldánnyal s az egyházi íróknak eserepeldányokkal készséggel szolgálók. Papi megrendelők ugy e művet, mint egyéb kiadványaimat, inteniök végzése mellett is kaphatják. Sükösd, (Pest m.) 1888. május 31-én. Fonyó Pál plébános, a Kath. Hitoktatás szerkesztője.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„**BÁCSKA**“
XI. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvmondájába küldendők.

HARGITTA.

Trenesén meye egyik kopár, felhőkig nyúló hegyekkel körülvett, kazánserű völgyben fekvő faluskában vagyunk. Egy dombon álló, elszigetelt, alacsony, csak bárdal alakatlan négyszögűre durván körülfaragott, fatörzsekből összeállított és rozsz-zsupszalmával fedett házikó egyetlen, fejnagságu ablaka előtt áll Hargitta — e ház lakóinak egyetlen leánya — és mély, aggasztó gondokba merülve néz a Vág folyó felől kéklő berek felé. Néz, néz sokáig; már este is lón és ő még ott áll mereven, mint egy kőszobor.

Tizenkettőt ütött már az óra! tüze, vizre vigyázatok a jök már rég elaludtak! hosszát füttyül az éjjeli bakter es csillan a sötétségben. Az ór hívása figyelmezteti Hargittát arra, hogy a szükséges pihenésnek adja át magát; lefekszik a faszilánkokból készült ágyra. Elalszik, de rémséges álomk gyöttrik; lelke az álomban sem talál üdülést. Korán reggel felébred; arca sápadt, szeméi beesettek, olykor-olykor harapja ajkait, derekát göresösen szoritja kezeivel; lelki fájdalmain kívül kínzó testi bajok is bántják. Rendbe hozza a házat, megintatja a csak alacsony, mellig érő rekesz által a lakozóbától elválasztott istállóban levő marhákat. Azután lemegy a ház hátsó fala mellett csörgő, lépten-nyomon eséseket képező patakhoz, megmosdik friss üdítő vízében és szörpöl egyet belőle. Sokáig áll itt és mélabusban nézi irigy szemekkel a fel-felugró, rovarok után kapkodó pisztrángok játszi kedvét. Most mintegy magához térve, elkomorodik és könnytel szemekkel bemegy a házba. Szöke hosszú haját egyetlen fonathá köti, belefön piros, kék virágokkal himzett csipkézett majd bokáig

lenyuló szalagot; vakító fehér, háznál készült, vászonból varrt egyetlen rajta levő ruhája elé kék festékesvászonkötöt tesz, magára ölt hegyes ólomgombok ellátott jól mélyen kivágott ujj nélküli derekat, felhuz ujjdonat-uj boeszkort, a boeszkort ujjzélességnyi hosszú fekete szíjjal lábához erősíti, lábikrája köré tekervén a bőr-madzag fönmaradt részét.

Fehér vászonkendőt keresztben összehajtva fejére köt, végre még holmi ruhafélélt rak egy vászonterítőbe és esomóba kötve, hátára veszi. Körülnéz a házban, bezára az ajtót, a kulcsot a szülői előtt már ismeretes rejtékhelyre teszi. Most fájó szívvel, hangos zokogások közt eltávozott örökre agg, drága, jó szülői házától; szászor is visszanez, megannyiszor megáll; elérte falucskája határát, itt letérdepel és ájtatosan ég felé emelt kezekkel fohászodik a kegyelmes Istenhez, hogy szülőinek erőt adjon ezen csapás elviselésére. Befejezte imáját s mintegy kiengesztelve magát és az őt környező világgal, határozott, biztos léptekkel elhagyta szeretett szülőföldjét.

Apja az öreg Janó bácsi hetek óta vágta a fenyő-fákat a közeli erdőben, hogy családjá számára megkeresse a mindennapi kenyeret; csak vasár- és ünnepe napokon tért haza, üdülést keresendő Isten házában és övéinél. Az anyaföld — a melyhez e hegyi vidék lakói oly nagyon ragaszkodnak és a halál kaszáját sejtik, hogy ezen előttük szentelt földben korhadjon el sokat farszított, sokat éheztetett testök — nagyon mostoha gyermekei iránt; oly mostoha, hogy fainak, valóban arcuk verejtékében végzett munka után, csak árpat és krumplit és ebből sem elegendőt nyújt. Nagy nehézséggel jár e föld megművelése, nagyjából dombok és hegyek meredek lejtőin lévén a kavicsos termőföld, azt igaz állatokkal szántatni nem lehet, csak emberi kéznek kell megküzdnie e föld ellenálló erejével, meg a szükséges, sőt nélkülözhetetlen trágyát is puttonyokba rakva viszik a mezőkre. A mostoha anyaföld kényszeríti fiait a szel-rozsa minden irányra felé elszéledni, hogy a szülőhelyükön nem található kenyerüket megkeressék.

Az anyja a becsületes Zuzska néni, Hargitta rábeszélésére több asszony, leány és gyermek társaságában 2 napi időtartamra az erdőbe ment gombát szedni; az nap, a midőn Hargitta eltávozott, anyja nagy zsákkal tele gombával tért haza. Mi rosszat sem sejtve és azon hiszemben, hogy leánya tán a szomszédságban van — kitűrtette a gombákat, szetelekre vágta és lepedőre téve kitétte ezeket a napra, hogy száradjanak; ily módon sokáig eltart a gomba és igen kitűnő táplálékot szolgáltat a hosszú télen át. Zuzska néni már rég elkészült munkájával és leánya még sem jött; nyugtalan kezdett lenni; bejárta egytől-vegig a csak 20 viskóból álló közszeg családját, eredmény nélkül; mindinkább aggasztóbb lón; futott a hogy ereje engedé, a legközelebbi erdőbe, hátha eprézni ment; egyre hangoztatja szerette gyermeke nevét, a zugó erdei hangon és kiáltásának visszhangján kívül mi sem hallatszott. Kezeit tördesve és hangos panaszos siralmak közt tért az eddig oly örömteljes házába vissza; a zugó kinok közt töltötte a nappalt, álmatlanul az éjszakát. Testileg-lelkileg megtörve mindjárt hajnalban messze elterülő rengeteg erdőn keresztül indult, férjének viendő a kétségbeeső hirt. Ereje mindinkább hanyatlott, és a mint közel a céljához egy meredek hegyoldalon haladt, végellankadásában elszédült; erre, mintha csak a szikláról levált kődarab lett volna, oly iszonyu gyorsasággal rohant a szörnyű mélységbe; teste a kiálló sziklaéleken borzasztóan eltorzítva a hegy lábánál állapotott meg. Így találta őt az éppén hazamenőben levő férje. A szegény Janó társai segítségével fenyő-ágakból rögtönzött Szt. Mihály lovon hazavitte; itt tudá meg, hogy két drága lény vesztét kell siratnia.

Eltemették az anyókat; a halotti tornál sorra járt az égetett cukorral barnára festett és keménymaggal fűszerezett forralt pálinka, az öreg Janó bánatában mélyen bele talált nézni az üvegbe. A tornak vége lón; Janó a fejébe szállott demon dacára utnak indult leányát keresni; jobbra-balra dőlöngve ment az uton; egy meredek hegylejtőn elterülő erdő mellett haladt; nagy hó! hó! kiáltás hangzik a hegyről; egy vastag bükkfa az itt elfoglalt munkások fejsze csapásainak engedve lefelé gurult. Janó, mámorában nem hallotta a favágók intó kiáltásait s ez életébe került; péppé zuzott teste leketlenül feküdt, a rája zuhant bükkfa alatt.

Hargitta ifju szívének egész hevével szerette a szomszédságban lakó Ondrist; ez, — egy álnok, hitelkedő, kéjelgő, szikár legény kiaknázta Hargittának iránta táplált, valódi áldozatot nem kívánó — szerelmét, kiaknázta a legbeestelenebb módon — és aztán elhagyta. Sokat sirt, sokat töprenkedett Hargitta; hosszú lelki kinok láncolatá vált mostani élete, és mit sem kívánt forróbban, mint a halál mentő karjaiban találhatni megzavart nyugalmát; de a remény, ezen csalfa kép, de egyszersmind élető lelki ábránd, erőt kölcsönzött neki nem megválni erőszakosan attól, a mit nem tekinthetett tulajdonának, a mi a kegyelmes Isten ideiglenes kölcsöné és eltagadhatatlan követelése — életétől. — Reményelte, hogy az, a kit ő még most is oly hön szeret, vissza fog térni hozzája. Vártá, várta, de hiába várta; Ondris rég megfedekezett már iránta keltett szerelméről, és már azon járt az esze, az azóta kötött más leánynyal való szerelmi viszonyát felbontani.

Hargitta szülői távollétét felhasználta, szerencsétlen, de már előtte elhalaszthatlannak látszó szökési terve keresztültvitelére. Egész nap hegyen-völgyön keresztül ballagott; estefelé gyöttrő fájdalmaiktól kinezta, egy erdőesöz házikójában talált menedéket; a csosz derék felesége fölismerte a szerencsétlen leány szánalomra méltó helyzetét és táplálta, ápolgatta őt, mint saját gyermekét. Egyedül tért e viskóba és most . . . ártatlan tulajdon esemetéjével távozott innen. Csakhamar a Sztrečno közszeg határában fekvő „Hargitta“ nevű sziklához ért és itt e sziklára leült pihenni.

Vadregényes, kopár, égig nyúló meredek szirtekkel, majd fenyves erdőkkel begyűszett völgyön át folyik itt a Vág, kigyószzerűleg tova húzóó medrében. A szédelgő magasságban levő keskeny országuatról roppant terjedelmű, élbén végződő més-szikla nyulik a Vágnak itt nyilisebesen iramodó vizébe. E szikla „Hargitta“ nevet visel. A roppant gyorsasággal rohanó hullámok tomboló zajjal ütődnek a „Hargittába“ és ennek élén parányokra

törve, szikránként verődnek vissza és ismét hullámokká egyesülve, mindinkább szükülő körökben forogva és sustergő habot, fadarabokat, nem ritkán emberi és állati hullákat magukkal ragadva, egy a végtelenségig lenyulni látszó óriási tölesér torkában elmerülni tetszenek. A „Hargitta“ mellett mennek el a Vág folyón közlekedő tutajok. Ott közeledik éppen a tutajosok egész hadiraja; épületfával, zsindeleyel és deszkákkal rakodtan indulnak a felső vidék fölerakodó helyére, Komáromba.

Most pillantották meg a „Hargittát“, ájtatosan megemelik széles karimájú kalapjaikat s mintegy jelre térdre borul az armádia egész népe, keresztet vetnek magukon s Isten irgalmába bizza magukat és többnyire e tutajokból álló egész vagyonyukat, hatalmas kézzel megragadják a kormányrudakat és tölök telhető erővel eltérítik uszó-járműveiket a „Hargitta“ felé vad dühvel rohanó áramlattól; egy figyelmen kézfogás, szerencsétlen véletlen vagy erősebb légáram és a tutajok népestől-mindenestől összézúzatnak a „Hargitta“ élén.

A mint a szegény szerencsétlen Hargitta észrevette a tutajakon közeledő földieit, tildözött vadként ugrott a közeli eserjék közé.

A tutajosok szerencsésen elkerülték a félemleres sziklát, megkönyebbültve lélekenek föl és hátát adva a Mindenhatónak hatalmas segélyeért, folytatják utjokat.

Hargitta gyermekét ölelve és forró esőjkaival, könynyeivel borítva kijött buvóhelyéből és ismét a sziklára telepedett le. Sirt a kis pára, fázott, éhezett. Hargitta egész nap éhen-szomjan lévén, nem táplálhatta azt. Zokogott a szegény anya e kis pára kínjának láttára, de csak a Vág zuhogó vizének egyhangu mormogása volt egyedüli válasz panaszaira. Majd megszakadt a kis lény sirásától, Hargitta kétségbeesése legfőbb fokát érte el, gyermekét megmentendő kinjaitól, a legnagyobb bünye vetemedett. Magához szoritja anyai szeretettel magzatját, számtalan esőkkel borítja arcát és . . . lezuhintja a keringő örvénybe.

Ondris is a csak az imént elhaladt tutajosokhoz tartozott; de ledér, könnyelmű ifju lévén, a Vág partján levő egyik faluban kikötött, és a legközelebbi korosmában jó cimborák közt töltött egy rövid órát; mámoros fővel tért tutajára vissza, mindegyre dalolva:

Kiesikém! Anyicskám!
Ugyan hol voltál?
Hogy piciny lábadat
Ellepte a harmat;
Erdőben jártam,
Füvet kaszáltam,
Édes angyalom.

A kis ártatlan esemete még küzdött az őt elnyelni készülő hullámokkal, a midőn a lelketlen esábitó, Hargitta boldogságának megsemmisítője, nyugalmának feloldója és saját gyermekének közvetett gyilkosa tutajára érkezik. A nyomorult ifju láttára megháborodik Hargitta elméje; ruháját szaggatja, haját tépi és szörnyű átkot kiáltva becsületének rablójára, iszonyu sikoltással rohan édes gyermeke hős sírjába.

Elsötétül az ég és a föld; nagy sűrű cseppekben esapkod az eső; fákat gyökereitől kirántó szélvész támad; a Vág hullámai felkorbácsolatnak s Ondris tutajja mintha csak könnyű labda lett volna, a szikla-éléhez sodortatik.

Elnult a természet, s a hűtlen esábitó szörnyen eltorzított hullája végsőt kering, az őt magukkal ragadó hullámokkal, s örökre eltűnik.

Éjfél táján, — így szól a nép monda — vad fényben uszó szemekkel, borzas hajjal, fenyegetőleg felemelt karral vért lázó átkot szórva esábitójára megjelenik, a nevét viselő szikla tetején, — Hargitta.

Ungár Ede.

Seine dalaiból.

Egy ifju egy leányt szeret,
Ki más után eped,
E más azonban mást vesz el,
A kit meg ő szeret.

A lány ahoz megy mérgiben,
Kit ép előtalál, —
S szegény szerelmes ifjunak
Az ügye rosszul áll.

Oly régi ez a nóta már,
De mindig uj marad —
S annak, kin épen megesisik,
A szive meghasad.

Pataj Sándor.

Naptár.

Junius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
22 Pént.	Paulin p.	Paulina	10 Timót.
23 Szom.	Szidónia	Szidónia	11 Bertalan
24 Vas.	G 5 Ker. Ján.	G 4 Iván	12 B Pünkösdv.
25 Hétfő	Prosper	Eulog	13 Pünkösdehftő
26 Kedd	János és Pál	János és Pál	14 Eliseus p.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**

Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR.**

Pályázati hirdetmény.

Szóna községében előléptetés folytán meg-
ürült s 300 frt évi készpénz fizetéssel összekö-
tött irnoki állásra pályázat nyitattik.

Felhívják a pályázni kívánók, hogy Bács-
Bodrogh vármegye 6. közgy. ex 1887. sz. szabály-
rendelete 9., 10. és 11. §-ában előírt képesítést
igazoló kérvényeiket a **folyó évi július hó
10-én délelőtt 10 órakor Szóntán** tar-
tandó választásig alulírottál nyújtsák be.

Apatin, 1888. június 7.

Ribiczey Béla,

3—3 főszolgabíró.

Hat gymn. osztályt végzett
és szerb nyelvet beszélő fiatal
embert, kedvező feltételek mel-
lett gyógyszerészgyakornokul
felvesz

Rónay Ede,

zombori gyógyszerész.

2—2

696. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 968/1888. sz. végzése által az apatini kir. kincstári uradalomnak javára Loschitz Lipót és neje, ugy Loschitz Mór és neje bez-
dáni lakosok ellen 149 frt 76 kr tőke, ennek 1885. évi augusztus hó 19. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 20 kr perköltség követelés ere-
jéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíról-
lag lefoglalt és 550 frtra becsült 50 métermázsza buza,
50 métermázsza kukoricából álló ingóságok nyilvános
árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3158/1888. számú kiküldést
rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bez-
dánban alperesek lakásán leendő eszközésére 1888. évi
július hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingosá-
gok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a
értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el-
adatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi június hó 18. án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

3605. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bácsujfalu községében megüresedett s 300
frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályá-
zat nyitattik. A folyamodók felhívják, hogy
kellő képességüket igazoló kérvényeiket **folyó
évi július hó 8-áig** nálam nyújtsák be.

A választás július hó 9-én fog Bácsujfalu
községházánál megejtetni.

Hódságh, 1888. június 14-én.

Vissy József,

3—1 főszolgabíró.

803. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 3475/1887. számú vég-
zése által Nikolsné Lallosevit Zsófia zombori lakos
javára Bosnyák Sztipán zombori lakos ellen 200 frt
tőke, ennek 1887. évi november hó 1. napjától számí-
tandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 80 kr per-
költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehaj-
tás alkalmával bíról-
lag lefoglalt és 352 frt 10 kr-ra
becsült ló, kocsi, szarvasmarha, sertések, lószerszám,
1 decimál mérleg és akácafa oszlopokból álló ingosá-
gok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4307/1888. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban
a városháza udvarán leendő eszközésére 1888. évi ju-
lius hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árveré-
sen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a leg-
többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi június hó 18-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

2703. szám.

kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Torzsa községében
leköszönés folytán üresedésbe jött községi vég-
rehajtói állásra, mely 300 frt évi fizetéssel van
javadalmazva, ezennel pályázat nyitattik és en-
nek választás útján leendő betöltésére határidőül
**folyó évi június hó 30-ik napjának dél-
előtti 9 órája** tűzetik ki.

Felhívják a pályázni szándékozók, misze-
rint szabályszerűen felszerelt és kellően okmá-
nyolt kérvényeiket bezárólag a választást meg-
előző napig alulírott főszolgabíróhoz nyújtsák be.

A végrehajtó köteles az adóvégrehajtáson
kívül egyéb irodai teendőket is végezni.

Kulán, 1888. május hó 26-án.

Schick Mátyás,

3—2 főszolgabíró.

Hirdetés.

A bajai úton levő „Pest
városhoz“ címzett jó for-
galomnak örvendő

vendéglő

berendezéssel együtt jutányos
áron azonnal átvehető.

Bővebb értesítést ugyanott
a vendéglős ad.

3—1

A legtartósabb szobapadló-festék

Bernstein-féle fénymáz,

mely rendkívül gyorsan szárad, gyönyörű
fényű és a legkülönbözőbb színek-
ben állítatik elő

SCHRAMM KRISTÓF

fénymáz- és festékgyárában

Bécsben, Offenbach, M. m. és Berlinben.

Alapított 1837-ben.

Kitüntetést nyert 1862. évben Londonban.

Ugy szintén mindenféle **kocsi- és hintó
behúzó Kópál-fénymázak**, melyek
az angol fénymázakkal versenyeznek, a
6—6 **gyári áron.**

Raktár:

Heindlhofer Róbert

kereskedésben Zomborban.

8338. sz. Az apatini járás főszolgabírájától.
kig. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Monostorszegh és Kupuszina községekből álló
közegészségi körben megürült s *Monostorszegh
községében székely körvosi* állásra ezennel pályá-
zat hirdettetik s a választás határidejéül **1888.
évi július hó 29-ik napjának délelőtti
8 órája** Monostorszegh községéhez tűzetik ki.

Ezen állás javadalmazása következő: 600 for-
int évi készpénzfizetés, 20 krajcár nappali és
40 krajcár éjjeli látogatási díj és 20 krajcár ha-
lottkém díj Monostorszeghen, ahol a megválaszt-
tandó a halottkémlelt is teljesíteni tartozik.

Felhívják a pályázni óhajtok, hogy az 1886.
évi XXII. t. c. 73. §-a valamint az 1883. évi
I. t. c. 9. §. I. és az 1876. évi XIV. t. c. 143.
§. értelmében minősítést, valamint a hivatalos
nyelven kívül a német és dalmát nyelvnek bír-
sát igazoló pályázati kérvényeiket **folyó évi ju-
lius hó 21-ig bezárólag** alulírott főszolgabíró-
nál nyújtsák be, mert a később érkező folyamod-
ványok figyelembe nem vétetnek.

Apatin, 1888. évi június hó 15.

Ribiczey Béla,

3—2 főszolgabíró.

692. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 640/1887. számú vég-
zése által Fischer és Brandt budapesti cég javára Mi-
helits Márton zombori lakos ellen 163 frt 77 kr tőke,
ennek 1886. évi január hó 1. napjától számítandó 6%
kamatai és eddig összesen 54 frt 85 kr perköltség kö-
vetelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíról-
lag lefoglalt és 450 frtra becsült 2 teke-
asztal, hintó, 1 parasztkocsi, 10 drb kártyaasztal és
egy nagy tükörből álló ingóságok nyilvános árverés
útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2529/1888. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban
a Vadászkiért szállodában leendő eszközésére 1888. évi
július hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül ki-
tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok
ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értel-
mében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni
fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi június hó 18. án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Ház-eladás.

Az apatini úton, a Vadászkiért
során a 6-ik számú házat szabad-
kézből eladja a tulajdonos dr. Vadas
Kálmán.

2—2

770. sz.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 400/1888. számú végzése
által a kis-stapári kir. kincstári uradalom javára Mi-
rity Novák és neje Glavits Lyuba, ugy Mirity Vász-
ó-szivaci lakosok ellen 944 frt tőke, ennek 1888. évi
január hó 1. napjától számítandó 6% kamatai, és ed-
dig összesen 57 frt perköltség követelés erejéig elren-
delt biztosítási végrehajtás alkalmával bíról-
lag lefoglalt és 1731 frtra becsült 12 drb ökör, 2 drb ló és 12 drb
sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján el-
adatnak.

Mely árverésnek a 4293/1888. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínén, vagyis Ó-Szivacon az
uradalmi földön leendő eszközésére 1888. évi július
hó 12. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen,
az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet
ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1888. évi június hó 18. án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

Szándékom van egy nagyvendéglőt haszon-
bérbe venni, esetleg oly vendéglőt is, mely re-
gáleg jog bérlő kezében van, valamint magánkéz-
ből is hajlandó lennék elfogadni, ki ezen a té-
ren több éven át működik. Értesítést hozzám le-
gyenek szivesek küldeni.

Hegyes, 1888. évi június hó 14.

Csizovszky György,

3—2 nagyvendéglős.

721. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község elüljárósága részéről ezen-
nel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdo-
nához tartozó regále (bor- és pálinkamérés) jog
1888. évi augusztus hó 25-én délelőtt 9
órákor a községházánál nyilvános árverésen há-
rom évre, vagyis 1888. évi november 1-étől 1891.
évi október 30-áig terjedő időtartamra haszon-
bérbe fog adni; négy koresma felállítása és
750 frt kikiáltási ár mellett.

Az árverési feltételek Lality községházánál
a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Árverelni szándékozók tisztelettel meghívja
a községi elüljáróság.

Lalityon, 1888. június 10-én.

Poppovics Emil,
jegyző.

3—3

Krivokutya Radován,
biró.